

הכלה והבנוג

דבר העורך

הגיע רגע האמת ואני צריך להתישב לכתוב את דבר העורך. השאלה הראשונה שאני שואל את עצמי היא מה זה בכלל רגע האמת, האם זה רמז שכל הרגעים האחרים שקריים? קלאודיה, שהמוזיקה בנפשה, אומרת שזה רגע שאתה בוחר להעניק לו כבוד ומשמעות. רגע שבו המהות החומרית מתפרקת, ואתה נשאר עם האמת המנטאלית העירומה. רוחי, המנהלת, אומרת שזהו רגע של תובנה; רגע שבו האסימון יורד ואתה מבין את הדברים בדרך אחרת. יוגב, המורה שלי לגיטרה, אומר שזה רגע שבו אתה מבין את הקשר הבלתי מוסבר בין צליל, לבין מה שהוא מצליח לעשות למצב הרוח שלך. אני אישית חושב שרגע האמת הוא תקלה במנגנון ההכלה, כלומר רגע שבו אתה לא מסוגל יותר להכיל את האחר, את הדבר, את הסיטואציה, משום שדי - החל מהפוליטיקה המאוסה וכלה באהבה האהובה.

לא נעים לי להודות בפני חבריי האדריכלים, העיתון, ובפני כל מי שחושב שאדריכלות זה מקצוע לכל החיים, רק משום שאוסקר נימאיר מת מאדריכלות בגיל 105, פרנק לויד רייט מת מאהבה בגיל 92, ופראנק גהרי בן ה-86 עדיין מפתיע - אבל, לפני מספר שנים החלטתי להתרענן וללמוד הנחיית קבוצות לטיפול בזוגיות (נשבע). את המפגש הראשון הייתי מתחיל בחלוקת דפים למשתתפים שעליהם הם התבקשו לערוך רשימה, לפי סדר החשיבות, של עשר סיבות "מדוע אני לא עוזב את בן הזוג שלי?". התשובות של כולם (כעשרים וחמישה משתתפים) היו בדרך כלל:

1. אני רגיל אליו.
2. אני מפחד להישאר לבד.
3. המצב הכלכלי לא מאפשר לי.
4. מסכן, מה יהיה איתו.
5. מה יגידו הילדים.
6. מה יגידו ההורים.
7. מה יחשבו החברים.
8. מה יהיה עם הכלב...
9. מי ישלם מזונות.
10. מה יהיה עם הבית.

אף אחד לא כתב שהסיבה היא אהבה, חברות, או סתם משיכה מינית, ואנשים רבים שאני עדיין שואל אותם לא עונים תשובות ממש שונות, תבדקו. אני חייב להודות שאותי זה מפליא, כנראה בגלל שאבא שלי לימד אותי שלא חשוב לאן אתה נוסע, חשוב עם מי, ואת זה אני משנן לעצמי תמיד ברגעי האמת שהולכים ומתרבים. ושוב - זה נכון לגבי פוליטיקה, לגבי עם מי אתה עושה אהבה, וגם עם מי אתה עושה אדריכלות - שבה מושג ההכלה הוא האקט הבסיסי ביותר - ואני לא מתכוון רק לתשובה מספר 10.

מדובר בתהליך של הצבת גבולות לצורך שליטה במרחב - ועל כך כתבנו אחלה מאמר בהמשך. אני ממליץ להתעמק בו,

לא רק משום שאני כתבתי אותו בצניעות אופיינית... אלא בזכות העובדה ששם אני מגלה מה עושה את ההבדל בין בניינים ומיכלים אחרים, וגם - שרוב האנשים חיים באותו חלל פיזי, אבל לא תמיד באותו חלל מנטאלי.

ושוב, תודה לרוחי המעודדת, לקלאודיה המכילה, וליוגב הסבלני - בסוף אדע גם לנגן בגיטרה.

אדריכל ד"ר עמי רן

